

antibiotica). Ook de aesthetische zijde van de mycologie wordt niet verwaarloosd (zie de aquarellen enz.). Staat de wetenschappelijke bestudering van de fungi voorop, ook de belangstelling van „het grote publiek" wordt zeer gepropageerd, o.a. door medewerking aan populaire excursies en lezingen. En tenslotte dient de Vereniging van voorlichting op het gebied van paddestoelenconsumptie. Behalve door excursies en tentoonstellingen laat de Vereniging van haar activiteit blijken door verschillende mycologische uitgaven. Terwijl tot 1953 het meer wetenschappelijke werk verscheen in de „Mededelingen", en „Fungus" populairder was, worden van 1954 af de wetenschappelijke en semi-wetenschappelijke bijdragen in „Fungus" gepubliceerd, terwijl een contactblad „Coolia" voor populaire mededelingen, o.a. ook determinatietabellen, zorgt.

De contributie bedraagt f 6,50, voor huisgenootleden f 3,25. Men kan zich op de tentoonstelling als lid opgeven bij de Bestuurs- en Commissieleden!

Tot slot moge nog opgemerkt worden dat het organiseren van deze tentoonstelling slechts mogelijk was door de medewerking van talrijke leden van de afdeling Groningen van de Kon. Nederl. Natuurhist. vereniging.

L.S. Wildervanck.

E X C U R S I E

Op Zondag 17 October a.s. staat een dagexcursie op het programma naar het landgoed Over-Holland bij Nieuwersluis (oud loofboos op rivierklei). Samenkomst ongeveer 10 uur bij de bushalte in Nieuwersluis.

J.P.S. Smit, secretaresse.

BELANGRIJKE KENMERKEN IN HET GESLACHT AGARICUS

Wat ons land betreft zijn wij met de studie van het geslacht *Agaricus* in een nieuw stadium gekomen. De publicaties van F.H. Møller en A. Pilát hebben ons duidelijk gemaakt, dat alles wat tot nu toe zonder beschrijving in de collectie lag als onbepaald, onneembaar en dus waardeloos moet worden beschouwd. We moeten van voren af aan beginnen. Deze situatie is niet zo hopeloos als zij lijkt. Met veler hulp kan de toestand in enkele jaren tijds aanzienlijk worden verbeterd. Het prettige is, dat het materiaal ook in gedroog-

de toestand kan worden gedetermineerd, mits aan enkele voorwaarden is voldaan.

Ten eerste hebben we natuurlijk het gedroogde materiaal zelf nodig, waarbij zich liefst ook een jong exemplaar moet bevinden. De reden hiervan zal straks blijken. Dan is een sporefiguur wel heel gewenst, het geeft de waarborg dat de sporen rijp zijn. Ten derde is een macroscopische beschrijving onontbeerlijk. Hieronder volgt waar we op moeten letten.

Hoed: de kleur is van belang, evenals de eventuele verkleuring bij kneuzen (geel worden vooral bij witte soorten); de structuur wordt bij drogen onduidelijk of kan verloren gaan, het is dus zaak deze goed te beschrijven: glad en kaal; fijn-vezelig; Inocybe-achtig gespleten; aangedrukt schubbig; vlokkig-schubbig; fijn- of grofschubbig.

Hoedrand: kan bij enkele soorten in jonge toestand opvallend sterk ingerold zijn (Ag. bernardii).

Steel: is en blijft massief gevuld, hetgeen niet zo vaak voorkomt (Ag. bitorquis = edulis), of heeft een voos merg en wordt wat hol, of is al vroeg duidelijk hol; in sommige soorten steekt de steel bijzonder diep in de grond, terwijl enkele met een krachtige myceliumstreng wortelen; ook hier is de structuur belangrijk, namelijk van het gedeelte beneden de ring, dat kaal (maar wel vezelig) of vlokkig of schubbig kan zijn; resten van het algemeen velum kunnen de steelbasis vooral bij jonge exemplaren als een laars of een kousenband omgeven (Ag. subperonatus); de kleur is natuurlijk ook van belang.

Steelbasis: versmald, of van gelijke dikte als de steel, of geleidelijk verdikt, of opvallend knolvormig opgezwollen; de knol bij sommige soorten min of meer duidelijk gerand (Ag. silvicola).

Ring: naar boven toe de steel als een schede omgevend of naar beneden toe op de steel overgaand (in het laatste geval gelaarsd genoemd); enkel of dubbel, d.w.z. twee ringen boven elkaar; met enkelvoudige rand of rand dik en rondom met gootvormige groef; bovenzijde van de ring glad of fijn radiaal gegroefd (door de lamellensneden); onderzijde van de ring glad of met vlokke schubben of weefsel in enkele grote radiaal uitstralende tanden uiteengescheurd, als spaken van een wiel.

Vlees: niet of wel verkleurend en zo ja geel of zwak of krachtig rood, hetzij in de hoed, in de steel (aan de basis) of overal.

Geur: onaangenaam, zurig, naar inkt, carbolachtig, visachtig, of aangenaam, ooftachtig, naar amandelen, noten, anijs.

Nodig is het niet, maar makkelijk wel, wanneer microscoopbezitters meteen opgeven of de basidia 2- of 4-sporig zijn. Hetzelfde geldt voor de gegevens over de marginale cellen. Deze kunnen ontbreken (b.v. Ag. campestris) of veroorzaken door hun grote talrijkeheid de wittige kleur van de lamellensnede. Soms zijn zij veelcelig en liggen in reeksen (Ag. augustus), meestal echter 1-cellig en zijn dan smal hyphe-achtig of spoelvormig-flesvormig of breed knotsvormig of ballonvormig (met alle mogelijke tussenvormen). De maten zijn van belang. Met enige moeite is het mogelijk deze randcellen bij gedroogd materiaal terug te vinden, maar daarvoor is het nodig de lamel van een jong exemplaar op te weken. Bij ouder worden namelijk wordt ook de lamelsnede bruin en verschrompelen de randcellen tot een onherkenbare massa.

Chemische reacties behoeven niet uitgevoerd te worden. De Schäffer-reactie laat zich ook bij het gedroogde materiaal aantonen: een streep aniline-olie op de hoed, gekruist door een streep salpeterzuur, geeft een orangerode verkleuring op het kruispunt bij de meeste soorten, waarvan de hoed min of meer geel verkleurt bij kneuzen, het vlees niet of slechts zwak rood wordt en die niet tevens naar carbol of inkt ruiken.

Bij het bovenstaande is van de gedachte uitgegaan, dat het wellicht méér succes zal opleveren de paddestoelen gedroogd (maar met beschrijving) dan vers op te sturen. Levende champignons zijn gewoonlijk te groot en te breekbaar om de verzending per post zonder schade te kunnen doorstaan.

R.A. Maas Geesteranus.

PADDESTOEL EN VOEDINGSBODEM

Naar aanleiding van de vraag in Coolia no. 2 blz. 3 „Wie heeft hier ervaringen opgedaan?" betrekking hebbend op de mogelijkheid, dat verschillende voedingsbodems (standplaatsen) anders gekleurde sporen kunnen hebben bij paddestoelen is mijn antwoord ontkennend. Er zijn, voor zover mij bekend, bij afwijkingen van paddestoelen van diverse standplaatsen geen onderzoeken in die richting ingesteld.

Wel zijn verschillen waargenomen in kleur en grootte van een paddestoelen soort.

In Delft werd destijds een nieuwe straat aangelegd uit van elders aangevoerd zand. Aan de wegrand verscheen Lepista sordida.

De paddestoel groeide aanvankelijk zodevormend met lichte grote